

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona — fill.
Fél évre 4 korona — fill.
Negyed évre 2 korona. — fill. — Egyes szám ára 4 fillér.
A külön kiadásokat előfizetőink ingyen kapják

Felelős szerkesztő:

Szentkatolnai OSEH ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Székekység könyvnyomdája, hová előfizetési díjak, hirdetések cserépéldányok küldendők. — Hirdetési díjak előre fizetendőek

—: Kéziratokat nem adunk vissza. —:

Husvét.

Szinte el is felejtettük, hogy ünnepünk van. Ma nincs ünnepnap, ma nincs hétköznapi, ma csak véres, irtóztatón véres egyforma napok vannak, amelyek csak halottak és sebesültek számában, meg a harc hevességében különböznek egymástól.

Ünnepnap? Munkaszünet, békesség, áhitat napja? Hol vannak ezek a napok? Hol lehet ma ünnep, mikor százezrek hullatnak könnyeket, mikor szünet nélkül dul a vad, fékezhetetlen harc millió és millió ember között. Nehéz ezekben az időkben elvonatkoztatni magunkat az egyes napok véresnél-véresebb fordulataitól és mozzanataitól, nehéz nem a harctéren küzdő és szenvedő rokonainkra gondolni, nehéz nem szenvedni, nem hallani az ágyudörgést, a fegyverropogást és nehéz áhítattal elmerülni a legszebb, magasztosabb hitregébe, igébe is elmerülni.

Pedig ma, ezekben a vérzivataros, bu felhős napokban még sokkal nagyobb jelentősége van éppen a husvét ünnepének, mint bármikor máskor.

A husvét története, regéje sokkal találóbb a mai időkre, sokkal közelebb valónak érezzük magunkhoz most, mint eddig bármikor.

Mit tudtuk, mi, a mai nemzedék könnyelmű, minden lelki szépséget felvállról vevő tagjai, hogy mi az a keresztrefeszítés, mit érezhetett Jézus a keresztfán, mit érezhetett isteni teste, isteni lelke, mikor levették a keresztfáról és milyen hatalmas erő kell ahhoz, hogy sirból

rikeljen és feltámadjon valaki, még ha Isten fia is. —

Ma mindnyájan keresztre vagyunk feszítve, ma mindnyájan lelkünk mélyéig érezzük a keresztrefeszítettség irtóztatós fájdalmait. A nagypéntek, a sötét, fekete szenvedésej ma beborítja mindnyájunk lelkét, ma érezzük, tudjuk, mit szenvedett helyettünk, értünk Jézus Krisztus.

És ma tudjuk, miért néma, csöndes gyásznap a Nagypéntek, amikor Jézust levették a keresztről, hogy nagy kő alá, hideg sirba tegyék. A keresztrefeszítés szenvedései után a hideg sir a nagy kővel előttünk mint irtóztatós szimbolum tűnik fel, de a Nagypéntek fekete napja után ragyogó éji világosságként tűnik fel nekünk a Husvét rózsás napja.

Nagy erő, nagy lelkierő kell a feltámadáshoz, talán még akkor is, ha nem fektetnek le bennünket hideg sirba, és ennek a nagy erőnek meg kell lennie, ez a nagy erő megvan bennünk.

A feltámadás ragyogó szimbolumából azt kell kiéreznünk ma, hogy minden erőnket össze kell szednünk, hogy minden erőnket meg kell tartanunk arra az időre, amikor lekerülünk a keresztről és újra talpra kell állanunk. Mi úgy érezzük ma, hogy a megpróbáltatások, a szenvedések, a kereszt, minden csak edzi a szívünket, gyűjti az erőnket ehhez a feltámadáshoz.

Azok a nagy szimbolumok, azok a hatalmas érzések és példák, amelyek Nagypéntek és Husvét kettős ünnepéből kiáradnak, csak megerősítik bennünk azt a biztos tudatot, hogy lesz még ünnep a világon.

A pénzüntézetek központ.

Kormányozoni annyit lévén, mint előrelátni, sőt előre intézkedni, bizonyos, hogy a háborús-idő nem csökkenti a kormány gondjait. Egyik legfőbb gondja pedig most a kormánynak az, hogy a béke idejére a közgazdasági helyzetet megerősítse. Ezt a célt szolgálja az a tervezet is, amelyet egy pénzüntézetek központ létesítése tárgyában most bocsátott nyilvánosság elé a pénzügyminiszter.

A pénzüntézetek szervezetét a háború előtt szükségesnek ítélte a közvélemény. A háború alatt a pénzüntézetek meglepő szívósságnak és életképességnek adtak tanujelét s ebből mindenki megértheti, hogy mily hatalmas tényezővé válhatnak elkövetkezendő gazdasági föllendülésünknek, ha rég óhajtott reformjuk végre megvalósul.

A kormány tervezete két nagy demokratikus eszmét szánt a tervezett reform talpköveinek, ugymint a szövetkezeti és az önkormányzati eszmét. A pénzüntézetek önkéntes belépésével a maguk számára egy központot létesítenének, szövetkezeti formában s ez a központ a szövetkezett pénzüntézetek közös autonóm szerve gyanánt működnek. A belépő pénzüntézetek alapítókéjének minden negyedszázalékos koronája után egy negyezer korona névértékű üzletrészt lenne köteles jegyezni, az üzletrészeket azonban csak tíz év alatt, évi egyenlő részletekben tartoznék befizetni. Bizonyos, hogy a pénzüntézetek központ már az üzletrészekből is igen jelentékeny tőkeerő birtokába jutna, de hogy ez a tőkeerő még tekintélyesebb le-

A „SZÉKELYSÉG” TÁRGÁJA.

ERDŐBEN.

Csend az erdő rejtekében,
Csend ott a nagy fák alatt,
A lelketem úgy elfogja
Valami szent áhitat.

Ugy érzem az erdő mélyén,
Mikor hangos a csalít,
Hogy az a bús méla nóta
Imádkozni megtanít.

Itt érti csak meg a lélek,
Ahol semmi sem titok,
Hogy a halál nem elmulás,
Lelkünk mindig élni fog.

Lombsuttogás, virággillat,
S a csobogó kis patak,
Mindegyik csak azt tanítja,
Hogy a lélek szárnyra kap.

Végtelen csend és nyugalom,
Légtiszta, legvilágosabb barát,
Elfelelteti itt velünk
A szívünknek, hogy mi fajt.

Csend az erdő rejtekében,
Nincs semmi nesz, semmi hang,
Csak távolról jut szívünkhez
Csalogány dal, estharang.

IBOLYA.

Itt a tavasz, a bűbajos
Virághozó kikelet,
Bokor alól kék ibolya
Oly édesen integet.

Hosszu téli álmaiból
Felnyitotta kék szemét,
És most midőn minden éled,
Kíváncsin néz szertesztét.

Mindenfelé napsugár van,
Édes illat, lehelet
Te vagy, te vagy kis virágom
Maga a szép kikelet.

Blanka.

GÓBÉSÁGOK.

— Irta: Tarcsfalvi PÁLFFY ALADÁR. —

Együtt ült a szokott társaság a kocsmában. — Elmesélgették élményeiket, elbeszélgették a megtörtént és meg nem történt históriákat.

— No halljátok-e, olyasmit sem egyhanar hallottok, mint a minek ma fültanuja voltam.

— S mi lenne az, kérdezték egyszerre az együtt ülők. —

— Székely dolog. Két góbé beszélgett a vásáron, de nem ismerték egymást. Egyszer csak megszóll az egyik:

— Hát kijed hová való?
— En biza a földbe.

— De melyik faluba?
— Mán hogy, mint én?
— Hát kijed hát.
— En biza messziinnen.
— Gondolom, de hát melyikből, mert székely falu van sok. Hogy nem közülnök való azt látom, mert a zsinórja fekete, nálunk pedig kékkel szegik a harisnyát.

Biz én nem innét való, de nem is erőssen mesziinnen. Járte kijed Kereszturon?

— Hát mán hogyne jártam volna. Tán onnét való? —

— En biza nem. No osztán Kereszturról megyen az ut felfelé, de szép ut erőssen. S amint ki-menyen Kereszturról, a melyik falu város volt, hát elkanyarodik egy utcára a vasuton keresztül és aztán menyen-menyen még egy darabig s eléri Rugonfalvát, a hol Bartha Miklós született . . .

— En is jártam ott. Tán innét való?
— En biza nem. S aztán a mint menyen tovább, egy hidon keresztül s a Lóipancot, hát esment ottes egy falu: Siménfalva . . .

— Tán innét való?
— En biza nem. Nohát, amint el, ki, Siménfalváról s a hegyen fel az alsó véginel s a patakon esment keresztül, hát ott is egy falu: Kadács.

— Hát kadácsi?
— En a sem. Hanem, ahogy elhagyja Kadácsot s azon a szép drága uton menyen felfelé, esment egy falut ér: Kobátfalvát . . .

— No már tudom: Kobátfalvi.
— No te ne! Mért volnék én kobátfalvi, hát

Napi eseményekről jövő hivatalos táviratok Szvoboda Miklós kirakatában láthatók.

gyen, az állam is átvenne százmillió korona névértékű üzletrészt, azonfelül pedig még 25 milliót bocsátana rendelkezésére az új intézmény veszteségi tartalékájaként, a kezdet és a rendkívüli helyzet nehezségeinek csökkentése érdekében.

A központhoz tartozó pénzüzetek azontul is a rendes forrásból elégtelenek hitelszükségeiket, — rendszerint; de rendkívüli viszonyok közt bizony számíthatnának saját autonóm-szerzők hitelyújítására. Éppen ez lenne a pénzüzeti központ egyik főhivatása, a másik pedig az, hogy a kötelekbe tartozó pénzüzetek működését irányítsa, részben ellenőrizze.

A központ elnökét a király nevezné ki, az igazgatóság tagjait a pénzüzminiszter, részint a tagok jelölése alapján választanák.

Ezzel a tervszettel nemcsak a széleskörű szaktanácskozmány fog foglalkozni s éppen nem lehetetlen, hogy az olyan fontos pénzüzeti kérdések megoldásaként pár hónap múlva megalkalul a pénzüzeti központ.

Ezen nagyfontosságú intézményre vonatkozólag előkelő helyről a következő érdekes felvilágosítást kaptuk:

A pénzüzeti központ létesítésével 125 millió koronát bocsát a kormány a magyar pénzüzet s elsősorban a kisebb intézetek rendelkezésére, amelyből 100 millió az alapfőkében való részesedés formáját ölti fel, 25 millióból pedig a nehéz helyzetbe jutott pénzüzetek számára céljából veszteségtartalék alakítatik.

Ez a tartalék a helyi érdekeltek áldozatkészségével karöltve számos, az életképesség feltételeivel rendelkező olyan pénzüzetet consolidálását fogja lehetővé tenni, amelynél ez a transzaktio az utolsó évek kedvezőtlen gazdasági esélyei folytán felmerült értécsökkenés leírását igényli. Nemcsak célszerűség, de méltányosság szempontjából is indokolt, hogy az állam vegye ki részét azokból a veszteségekből, amelyek legalább részben az egész világ politikai és pénzüzeti helyzetének megromlása idézett elő.

Az új intézet a maga nagy tökeerejével nemcsak a jelenlegi helyzet nehezségeinek leküzdésében nyújt a magyar hitelszervezetnek eléggé meg nem becsülhető segítséget, hanem lerakja az eddiginél erőteljesebb és biztosabb fejlődés állandó alapjait is.

Maga az a tény, hogy a vidéki pénzüzetek igényeinek kielégítését egy az ő részvételekkel alakult és közreműködésükkel vezetett

hatalmas nagy pénzüzetet látja el, egészen más helyzetbe juttatja azokat, mint aminőben eddig voltak, amidőn a reescompt hitel kisebb-nagyobb forrásaival közvetlenül kellett érintkezniök. Másfelől ez intézet programyszerű feladatul tűzi ki, hogy pénzbőség idejében anyagi eszközöknek jelentékeny részét az ország határain kívül úgy helyezze el, hogy azok a pénz drágulása s a hitel szűkebbre vonása esetén könnyen folyóvá tessenek s a hazai források minden igénybevétele nélkül tartalékok alkossanak a hazai közgazdág részére.

Az új intézet hivatása lesz az is, hogy önkormányzati uton megvalósítsa a pénzüzeti reform legfontosabb követelményeit. Egyfelől a revizori intézmény felállítására van tervbe véve, amely teljes garanciát nyújtana az összes pénzüzetek elszámolásának és könyvvitelének szakszerűsége és helyessége iránt; másfelől a pénzüzetek központjának lesz feladata körvonalazni a betétek helyes felhasználásának irányelveit.

Az ugynevezett pénzüzeti reform leglényegesebb sarkköve ebben rejlik. Nemcsak a történelmi fejlődésnek, hanem gazdasági életünk természetes alakulásának félreismerése rejlik abban az elméleti követelésben, hogy a takarékbetűti üzlet elválasszassék a banküzletől. Ennek az elméleti követelménynek gyakorlati megvalósítása a magyar hitelszervezetet hosszú időre megszüntetné, legbecesebb erőforrásától megfosztaná s közgazdaságunkat károsítaná.

Arról, hogy takarékbetűt elfogadó pénzüzetek mindennemű legitím bankári üzletet is folytassanak, a magyar közgazdaság érzékeny károsítása nélkül nem lehet lemondanunk, hanem igenis arra kell törekednünk, hogy a takarékbetűt a pénzüzeteknek olyan aktíváiban elljenek elhelyeztetni, amelyek biztonság és mobilitás szempontjából az okszerű követelményeknek megfeleljenek.

Ebben a tekintetben sem lehet egy csapásra kényszerrendszabályok spanyol csizmáját behozni, hacsak gazdasági életünket nagy megrázkódtatásnak kitenni nem akarjuk. A magyar pénzüzetek zömének együttes vállalkozásából létesül s az önkormányzati vezetésük által álló hatalmas pénzüzet feladata lesz az elérendő célt szolgálni s irányító befolyásával ezen cél elérése felé terelni tagjainak pénzüzeti politikáját, úgy, hogy megfelelő átmeneti idő után olyan helyzetbe jussanak a takarékbetűt-

tel dolgozó pénzüzetek, amely a helyes elveknek kötelező kimondását az intézetek helyzetének megrendítése s az ehhez fűződő nagy kérdések károsítása nélkül lehetővé teszi.

Gabona- és lisztkészletek elkobzása.

— Rendelet az eltítkolók ellen. —

A gabona- és lisztkészletek bevallásának, bejelentésének itt van a legeslegutolsó határideje!

A földművelésügyi miniszterium rendeletére vármegyékben országszerte az alispánvárosokban a polgármester megállapított három napot, mely idő elteltével aztán nincs többé kimélet az eltítkolók ellen.

Mindazok, akiknek búzából, rozsból, árpából, vagy ezekből örölt lisztből több készletük van annál, amennyi saját háztartásuk vagy gazdaságuk céljaira úgy elegendő, kötelesek a fölösleges mennyiséget bevallani és a megjelölt három nap alatt bejelenteni a hatóságúnál. Akik ezt elmulasztják, az 1914. évi 50-ik törvények 9. §-a értelmében két hónapig terjedhető elzárással, meg 600 koronáig terjedhető pénzbírsággal sújtandók és ráadásul a hatóság elkozozza készletüknek azt a fölösleges részét, mely a házi vagy gazdasági szükségletet meghaladja.

A 3 nap eltelté után a pénzügyörök is nyomozni fogják az elrejtett vagy eltítkolt készleteket. De az ilyen hazafiatlan eltítkolók a közügy érdekében bárki fel is jelentheti. Az elkobzott készlet értékének 1/5-öd része a feljelentőt illeti.

Röviden összefoglalva ez a kormány-intézkedés.

Ehhez még csak az tartozik, hogy aki 3 nap alatt önként maga jószántából teszi meg a bejelentést, arra semmiféle büntetés nem vár. Tehát igazságtólán amnesztiát kap azért, hogy a multkori összeírás alkalmával köteleességét elmulasztotta.

Jusson észbe mindenkinék, hogy minden eltítkolt kilogramm bűn a nemzeti erő ellen és gyöngítése a nemzet ellenálló képességének. Minden eltítkolt kilogramm csak ellenségeinket erősíti.

Itt tehát az utolsó pillanat Tessék választani: becsületadás, vagy nemzeti megbélyegzés!

H I R E K.

— **Kedves gyermekek.** Nagy Boriska és Becze Annuska egy a ti korotok lelketekhez és csak szeretni tudó kicsiny szivetekhez szóló felhívással járják már negyedik napja Csikszereada sáros és poros utcáit, hogy felkissenek titeket és szeretetadóanyagokat gyűjtsenek szegény megvakult hősöknek javára. A gyűjtés eddig közel 90 koronát eredményezett. Ez azt bizonyítja, hogy a székely gyerekek jó szívvél adakoznak a vak katonák felszerelésére és feljogosít minket arra a meggyőződésre, hogy a két kedves kislány fáradság munkája közben minden háznál szeretteletjes fogadtatásra talál, a kis erőszék és perseyek megnyílnak, hogy tartalukból önzetlen jószívűséggel juttassanak azoknak a szegény hősöknek, kiket többé már nem gyönyörködött a tavaszi napuság.

Olvaszátok kicsiny véreink megértéssel a gyűjtőknek hozzatok szóló felhívását, mely itt következik:

*

Kedves gyermekek! Szomorú napokat élünk! Ánánk, testvéreink a harcmezőn, anyánk szeme telik a bánattal, honfitársaink ezrei örök álmutak alusszák, százezer példány sebesülten, a nyomor és szenvedés váncosain várják felgyógyulásukat, hogy újból kezdhessék küzdelmüket a mi és drága hazánk megmentéséért. — De jaj, vannak olyanok is, kik még élnek s még is örök sötétben hunytak szemek! — Ezek ami szerencsésen békátónak. Kedves gyermekek, vajjon mi mulassunk-enyi bánat és szenvedés láttára? E gyanakos a mi zseni gyermekeiket sem hagyhatják érintetlenül. Hozunk mi is áldozatot s kérjük meg jó anyáinkat, hogy az öntözökös napjára szent piros tojások, cukorkák, szüvegük és párfium árú adak szegény vak katonáinknak s a mi ennek fejében lemondunk az öntözökös önmegéről. Gyermekek szíveink ez áldozata kedves lesz a ti szívetekben is, de a mi hozzájárulásainkkal is enyhítve lesz örök sötétségbe kárhoztatott élőhalottaink.

Nagy Boriska és Becze Ancl.

— **Színház** a Hutter-szálló éttermében. Fehér Vilmos jól szervezett szántársulata ma este a Sybil 3 felvonásos operettel kezd meg előadásainak sorozatát. Gyergyószentmiklósról szerzett információk és személyes tapasztalatunk alapján a társulatot közönségünk legmelegebb pártfogásába ajánljuk.

— **A limanovai csatában zsákmányolt orosz ágyúból készült emlékérmék** trofeumai lesznek a mai nagy időknek. Unokáink legszentebb ereklye képen fogják azokat megőrizni és eljűn az ideje annak, amikor a mostani 1—2, 5—10 koronás érmekek hatalmas összegekért sem lehet majd megszerezni. Szeretnők a legnyomatékosabban hangsúlyozni, hogy minden magyar család legalább minden fiú gyermeke részér vásároljon egy érmet feltehetőleg szerint, de mivel az érmekek csekély száma ezt meg nem engedni, ne engedjük elszaladni magunk előtt a kedvező alkalmat, hogy családunkat legalább egy érmet, akár a legolcsóbból, az 1 koronásból megszerezzen!

ott az ut esment csára is, hájra is. Hát ne csára, hanem hájra tovább s a falu végén lát egy tornyot s aztán a faluba bé, hát ez: Szentmihály...

— Talán oda való?

— Éppeg onnét. Ahajt lakom Deák Mózes gazd-uramtól egy baloghajtásnyira.

Látjátok ilyen a székely. Nem csak azt mondja még hol lakik, hanem még az utat is leírja oda.

— Hát a telefon esetet hallottátok-e szolt a másik — Hogy volt öreg, beszéld el.

— Tudjátok a székely nem tudta megérteni, hogy lehet dróton beszélni s gondolta megkérdi a komáját, a ki világlátott férfi, s még Barassóba is volt. — No komám, látott-e kijed telefont? vagy mi a esudát, amin az urak beszélni szoktak. Mert kijed csak minden össze járt.

— Látam biz én komám Barassóba, de aztán azt mondták, hogy az nem az volt.

Mikor furfangos nem mondja meg, hogy nem látott, nehogy kétségbe vonják nagy tudományát és világlátott voltát.

Tudom nem hallottátok azt a nevezetes előadást, amit, ma egy görbe produkált a járásbírósnágnál, hát elmondom — szolt közbe a bíróság! jegyző.

— No hát halljuk, zug az egész társaság.

— Egy szörnyű módon bekötözött lejjű székely atyafi állított be ma a járásbírószágra, hogy bepanaszolja a komáját, ki megverte s a bíró felszólítására el is mondá:

— Hát tekintetes törvénybíró ur! Én s a komám, már mint mi ketten, már mint a komám és én el is

el a Lóvi zsidóhoz s mi ott ketten, már mint a komám és én a torkunkon le vagy felítter pálnákat, de ejzise kettőt is. Mi osztán egy szót se egymáshoz éppen úgy nem, mint a hogy én most a bíró urak.

Hát egyszer a komám az úvoget le, s nekem úgy a fejembe, hogy a piros mindjárt el. De ez még nem elég, engem ugy ki Lóvitől, már mint Ó, hogy én az utca közepére le, de én még akkor se, hogy ez mi, célzás-e vagy intrika.

Aztán én fel a földről s bé is bé a korosomába. Egy székliabát elé s a kománunk neki én is, s aztán a piros öt is el s avval én bé ide törvénybíró urhoz.

Már most ki a hibás? én-e vagy Ó.

Igy adta fel ügyét.

— Hát a fellebbezést hallottátok-e?

— Az a kérdés, melyiket?

— Úgy történt az eset, hogy a székely alperest felmentette a törvényszék s az ítélet kihirdetése után kérdi az elnök:

— Megnyugszik-e az ítéletbe?

— Nem kérem én lebbzelek.

— Mit csinál maga?

— Lebbzelek fel.

— Minek hiszen fel van mentve.

— Éppen azért instálom, hadd tudják meg fenebb is, hogy nekem igazam van.

Igy adomázott a társaság, miközben eltelt az idő. a mánusok már éjjel mutattak, midőn jó magyarul beszól a vendéglős: „fájramat.” El is bucsuztak egymástól a régi jó köszönőszó:

— Jót kívánok, jót is várok.

— Hát én nem-e te.

— **Vita Imréné.** E nevet bizonyára kevesen ismerik szép hazánkban, szép Csikországbán s én még és pár sor élere tettem. Megérdemli. Búske lehet rá férje, búske lehet rá Bácska, s búske lehet rá az egész magyar nemzet, hogy ilyen honleányai vannak. A kezdete mindennapi. Belivájt az urat katonának Szabadkára. O mint hűséges élettársa, aki nem kényeszeriéből, nem érdekeiből lett a felesége, hanem a mindent pótoló igaz és mélységes szerelemből, urat oda is követte. Aztán jött a parancs. Elmegy a zászlóalj válogatott legénységé, hogy hova senki sem tudta. Megkérte urát írja meg hol vannak, ha végső állomás helyre érkeztek. O addig haza megy, rendez mindent. Egyszer csak Csikországi fővárosából Csikszerehábról kapja az értesítést, hogy itt vannak, ide jöttek a bácskai fiúk s velük az ura. Gondolt mérészt s nagyot. Beállított Szabadkán a kaszárnyába s tudakozódott „hunn van a doktor.” Megmondták neki, sőt elébe vezették.

— Nos hát mit akar jó asszony?

— Hát kirem van nekem egy hites uram, a ki katoná, elhívta a király, elhívta a haza. E nem akar rosszabb lenni nála, hát kirem szípen soroznának be engem is. Hiszen elbrom a puskát, aszt meg az uramtól nem akarok elmaradni, hiszen mi minőség szerettek egymást.

— Jó asszony! Háta az égnék s a magyar anyának, van meg férfi elég. Nincs szükség meg az asszonyokra, hogy puskát viseljenek.

— Hát legalább szánitec csinálnak belőlem hiszen én is betudom a sebet kötni, mint egy ember. — Hála és köszönet az ajánkozásért, de ezt is el tudjuk látni még.

S Vita Imréné lehaltott fejfel távozott a tudós doktor elől. Jól van gondolta magába, azért én a hites uramtól, akit olyan nagyon szeretek, még sem hagyom el. Nem tudom merre van Csikországi, de rátalálok, elvisz majd a vonat. Addig megyek, a mig odaérek.

— És jött Zentáról az asszony. Megtalálta az ő urát, itt a messze idegenben, a hová 3 nap hozta a vonat.

Egyszer csak híre megy, hogy viszik ki a katonákat az oláhországi határra. (Hála Istennek kacska volt.)

— Méne arra vonat — kérdi Vita-né.

— Nem megy, hisz itt van a szomszédban.

— Már az nekem mindegy. Gyalog is elmegyek. Nincs gyerekünk, nincsen senkünk. Ha már pusztulnunk kellene, pusztuljunk együtt. De én az uramtól kit igazán szerettem, el nem hagyom. Meg aztán lesz ott közölni való a szegény embereknek, hát segítsek. Öszt meg főzők is. Jó az asszony a hactéren is.

Többet igazán nem kell hozza írni. Beszél a tény magában is. Ilyen nép el nem pusztulhat! (t. p. a.)

— **Levezetés a hadifoglyokkal. Egyéb postaküldeményekről.** A hadifoglyoknak szánt levelezés lehető rövid legyen; legjobb, ha e célra csak tábori postai levelezőlapot használunk vagy rendes levélpapírosra legfeljebb husz sorból álló közleményt írunk. A hosszú levelek, különösen ha nincsenek néméleti vagy franciái irva, az ellenséges állam cenzurájánál hetekig elhervennek és tapasztalat szerint gyakran celt sem érnek. Rosszabbodik a helyzet, ha nagymennyiségű levél gyűlének föl; ezért ne írjunk gyakrabban, mint hónapanként egyszer-kétszer. A levelet lezárni nem szabad. Bélelt borítékot a cenzura nem fogad el. A közleményt mindig tintával, jól olvasható írással írjuk, még pedig latin (magyar) betűkkel, s ha a levélről az írásban kevésbé gyakorolt, legalább a cím megírására mindig kérjen föl valakit, aki azt tisztán, olvashatóan tudja megírni; a helybeli jegyző, telkész, vagy tanító e tekintetben szívesen jár az illetők kezére. A cím pontosságára és olvasható írására különös súlyt helyezünk. Följegyzendő a címzett vezetéke és keresztnéve, katonai rangja és volt katonai beosztása, a rendeltetési hely, a kormányosság és a rendeltetési ország neve, valamint lehetőleg a fogolytábor vagy a kórház megjelölése, amelyben a hadifoglyok tartózkodnak. Aki a hadifogly címét pontosan tudja, annak a szabályszerűen megcímzett levelet csak a levélgyűjtőszekrénybe kell dobni. Még bélyegyet sem kell a levélre (levelezőlapra) tennie, hanem e helyett a cím fölé feltüntetni föl kell írnia a Prisonnier de guerre (hadifogly) jelzést. Ha címzett holléte kétséges, vagy a tartózkodási hely a hadifoglytól érkezett levelezésből bizonyos meg nem állapítható, pl. mert a postabélyegző lenyomata elmosódott, a cím olvashatatlan, vagy cirill betűkkel van írva, ne rajzoljuk le a cirill betűket, hanem a hadifoglytól kapott írást, valamint a fölé érkezett eredeti levelezőlapot, vagy a levelet eredeti birtokával együtt küldjük be a Vörös kereszt Egyet Hadifoglyokat Gyámoltató és Tudósít Hivatalához (Budapest IX., Üllői ut. 1.) azzal a levéllel vagy levelezőlapal együtt, amelyet elküldeni szándékozunk; ez a hivatal a lehetőségek képest meg fogja állapítani a hadifogly tartózkodási helyét, azt az elküldendő levélre följegyzni s minjárt postára is adja. Együttal az eredeti boríték vagy levelezőlap visszaküldése mellett a megállapított címet a feladóval is közli, hogy azt a jövőben levelezésnél felhasználhassa.

— **Huszonnolc golyó egy katonában.** A kárpáti harcokból nagyobb sebesültszállomány érkezett Debrecenre. Ezek között volt egy Urzich Pál nevű német katona, akinek a testében huszonnolc golyó volt. A sebesült német katona számos sebe ellenére, igen vidám volt és első kérdése az volt az orvosokhoz, hogy mikor térhet vissza a hactérrre. A bator katonát nyomban a múltó asztalra tették és az orvo-

sok a golyóktól megszabadították. A golyók szerencsére nem sértek nemesebb részeket és így teljesülni fog az a vágya, hogy pár hét múlva visszaterhet a hactérrre.

— **Ajánljuk a 42 évesek figyelmébe.** Honnan számít az ember életkora, ha nem a születése idejét? Megadja erre a választ egy vidéki laptársunk alábbi napihire:

Gyermekhulla az Olt partján. Mint Nagyajátórló írják lapunknak, az ottani Olt hidja közelében a fűzabokrok között egy feloszlásnak induló csecsemő hullájára bukkantak a járó-kelők. A csecsemő 7—8 hónapos lehetett. Mint megállapította az orvosi vizsgálat, a gyermek halva született s így nem forog fenn büntény.

— **Bevonuló diákok.** A gyergyószentmiklósi állami főgimnázium növendékei közül azok, akik a népfelkeltési bemutató szemlén alkalmasságok találtak, értetség, illetve osztályvizsgai bizonyítványt nyertek. A bizonyítványok kiosztása 24-én, szerdán volt. A besorozott tanulók, összesen tizen mindnyájan felebbvitettek, mivel pedig 8 közöttük VIII. osztályos volt, értetségij bizonyítványt nyert. E tanulók a következők: Ferenci Balázs, Gaál Sándor, Kassai András, Tamás József, Bajna Bálint, Szikszai Tivadár, Voith Márton, és Solnay Sándor. A VI. osztályból bizonyítványt nyert Jánoši Károly, a VII. osztályból pedig Szilágyi István. A besorozottak április elsején vonulnak be.

Kísérje őket a szerencse és hirmév, térjenek vissza a háborúból mindnyájan épen, egészségesen.

— **A vezérkari jelentések gyűjteménye.** Nagyon megkedvelte közönségünk az Atheneumnak új vállalatát, amely „vezérkari és egyéb hivatalos jelentések a világháborúról” címmel a világháború hivatalos jelentéseinek gyűjteményét adja. A hamar népszerűvé vált első kötet után most jelent meg az új kötet, amely a jelentések áttekinthető csoportosítását 1914. szeptember elsejével folytatja és október 15-ig megy. A gyűjtemény értékét nyomban felismerjük, ha csak futólag is végig lapozzuk a könyvet: szembeütő ugyanis, hogy a háború fázisai milyen szoros vonatkozásban állanak a mai eseményekkel. A második kötetben például a galíciai, keletporoszországi, orosz-lengyelországi győzelmes harcoknak és a német nyugati küzdelmeknek olyan részleteire bukkunk, amiket csak most vagyunk képesek valóban megérteni. Akkor feltelesen elsiklottunk e hivatalos jelentések mondatai felett, most bámulattal látjuk, hogy a mellékesnek talált kijelentések, vagy látszólag csekély jelentőséggel bíró események a mai nap távlatából már óriási jelentőséget nyertek. E mellett ez a gyűjtemény valószínűleg preszfálna van arra, hogy mint a világháborúnak mintegy összeszűsített tartalma, de teljes és sikeres naplóját egyszer és mindenkorra megőrizzi. A világháború évtizedekig fogja foglalkoztatni az emléket, sokszor kell majd a jövőben is ehhez a naplónak folyamodnunk, hogy megtudjuk mi történt a háborúban ezen és ezen a napon. A közönség már felismerte a munka értékét s az első kötet gyors kelendősége indokolta teszi a figyelmét, hogy a vezérkari és egyéb hivatalos jelentések most megjelenő második és későbbi kötetét is celszerű lesz nyomban a megjelenés után beszerezni. A kötet minden könyvtárunknál kapható Ara 1 korona.

— **Hósi halál.** Zathureczky István hadapródjelölt őrmester, f. h. 14-én reggel 5 órakor bajtársai értesítése szerint Úzoknál, amint szakaszát rohamra vezette, ifjú életének 21-ik évében. fejen egy golyó által talála, hósi halált halt. A család a következő gyászjelentést adta ki: Zathureczky Bálint községi jegyző és neje Deák Poli, mint szülők; Polika, Erzsike, Bálintka, Lajoska, Annuska Kálmánka és Zsombor, mint testvérek; öz. Zathureczky Ferencné, Deák János és neje, mint nagyszülők; Dombay Annuska, mint jegyes és az összes rokonság fájdalommal megtört szívvel tudatjuk, hogy forrón szeretett és felejtethetlen gyermekünk, testvér, rokon és jegyes Zathureczky István hadapródjelölt őrmester f. h. 14-én reggel 5 órakor bajtársai értesítése szerint Úzoknál, amint szakaszát rohamra vezette, ifjú életének 21-ik évében, fejen egy golyó által talála, hósi halált halt. Bajtársai kegyelme és szeretete koporsóba téve fejfeljárt megjelölve, külön sírba helyezte. A mérhetetlen fájdalomból, mely reánk szakadt, fakadjon áldás a hazára, melynek aldozatát esett. Az örök világosság fényeskedjék neki Ditró, 1915. március h. 28-án.

— **Nem adnak utlevelet.** A mai rendkívüli viszonyok között a legközelebbi termés biztosítása nemcsak közgazdasági, de a hadjárat eredményessége szempontjából is elsősorú érdek. Gazdasági működésük nagy része tényleges katonai szolgálatra bevonult s a behívott legénység a hadiérdekekre való tekintettel csak korlátozott számban lesz szabadsággal, a gazdasági munka elvégzése majdnem teljes egészében az otthon maradt lakosság munkaképes részének les a feladata. — Ez okból az időszerű munkakeresés céljából kilüföldre távozni kívánó egyének részére utlevel kiállítását iránt előterjesztett kérelmek hivatalból visszautasítottak.

Legujabb táviratok.

Budapest, április 2. (Hivatalos.) Keleti Beszkek vonalán általában nyugalom van, minthogy oroszok összes támadásait utóbbi napokban vérsen vissza utasították. Kárpáti orosz vonalnak keletről csatlakozó szakaszában, ahol nagy orosz erők tá-

madnak; folyik a harc. Pruth és Dnyeszter között levő orosz határon csapataink oroszoknak túlerővel véghezvit támadásait visszaverték, egymás mögött tíz-tizenöt sorban támadott az ellenség csatavonal több pontján és a harc egész napon át tartott, ellenség nagy veszteségek után mindenütt visszavonulásra kényszerült és főként legdélőbb szárnyunk előtt menekülésszerűen hátrált. Lengyelországban és Nyugatgaliciában nincs változás. Nida folyása mentén oroszok egy éjjeli támadása állásaink legthatosabb tűzében összeomlott.

Berlin április 2. Nagyfőhadiszállás jelenti: Nyugati hadszínteren Mas és Mosel között heves tüzéségi harcok folytak. Bois de Petre mellett az erdőben, gyalogsági harcok tovább folytak és egész éjjel tartottak. Erdőben nyugatra franciák támadása tüzelésünkben összeomlott, ellen-támadásban súlyos veszteséget okozunk ellenségnek és régi állásaiba vertük vissza. Csak az erdőben tartják még franciák megszállva legelő levő állásaink két erődházát. Keleti hadszínter: Keleti harcvonalon helyzet változatlan.

Március havi hadiszákmány: A német nagyvezérkar jelentése szerint a német keleti hadszerek március hóban 55800 oroszot ejtett foglyul, 9 ágyút és 61 géppuskát zsákmányolt.

Hadvezetésünk jelentése szerint a mi március hóban ejtett foglyaink száma 183 tiszt, és 39942 főnyi legénység. — hadiszákmányunk 64 gépjegyver.

40—1915. véghr.

Árverési hirdetésny.

Alólirott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tcz. 102. § értelmében közhírre teszi, a csikszereai kir. járásbíróságnak 1914. évi V. 815—4 számú végzése következtében Dr. Kovács Gyárfás ügyvéd által képviselt Csikdelne község birtokossága javára 500 korona — fil. s jár erejéig 1914. május h. 14-én foganatosított kielégítési vég. utján lefoglalt és 1040 kor. — fil. re becsült következő ingóságok, u. m.: Kánya Jakabnál 2 tén, ifj. Kánya Józsefnél 4 csik, 3 borju 10 szekér széna nyilvános árverésen eladnának.

Mely árverésnek a csikszereai kir. járásbíróság 1915. évi V. 815—4. végzése folytán 500 kor. — fil. tőkekövetelés, ennek 1913. évi szeptember h. 1-ő napjától 50% os kamatai 1/30% váltódíj és eddig összesen 148 kor. 53 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedők lakásán, Csikdelnen leendő megtartására 1915. évi április h. 20-ik napjának délutáni 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel elő megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet igényelni szűkség esetén becsaron alól is elfognak adni.

Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is eirendeltetik.

Csikszere, 1915. évi március h. 30-án

Molnár Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

41—1915. szám.

Árverési hirdetésny.

Alólirott bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a csikszereai kir. járásbíróságnak 1914. évi V. 1241. sz. végzése következtében Dr. Kovács Gyárfás ügyvéd által képviselt Csikszentmiklósi község közbirtokossága javára 110 kor. s jár. erejéig 1914. évi november h. 24-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 889 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: marha átlomány stb. nyilvános árverésen eladnának.

Mely árverésnek a csikszereai kir. járásbíróság 1914. évi V. 1241. számú végzése folytán 110 kor. tőkekövetelés, ennek 1914. évi szept. h. 29. napjától járó 5 százalékos kamatai, egyhamar százalékos váltódíj és eddig összesen 69 koronában bíróság már megállapított költségek erejéig, végrehajtást szenvedők lakásán Csikszentmiklóson leendő megtartására 1915. évi április h. 19-ik napjának délutáni 10 órája határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel elő megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igényelni szűkség esetén becsaron alól is elfognak adni.

Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is eirendeltetik.

Kelt Csikszere, 1914. évi márc. h. 30.

Molnár Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

MEGHIVÓ

Az Alesiki Bank Részvénytársaság XXIII. ÜZLETÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT

CSIKSZENTMÁRTONON, 1915. ÉVI ÁPRILIS HÓ 18-ÁN D. E. 9 ÓRAKOR

ÜZLETHELYISÉGEIBEN — CSEH-HÁZ — TARTJA MEG, MELYRE A RÉSZVÉNYESEK TISZTELETTAL MEGHIVATNAK.

TÁRGYSOROZAT:

1. Bizottságok kiküldése a szavazatok számbavételére és jegyzőkönyv hitelesítésére. 2. 1914. évről szerkesztett zárószámadások, igazgatósági és felügyelő-bizottsági jelentések előterjesztése, az évi mérleg megállapítása, a felmentvények megadása és a nyereség felosztása feletti határozathozatal. 3. Indítványok.

ALAPSZABÁLY KIVONAT:

A közgyűlésen minden részvényes vagy személyesen, vagy meghatalmazottja által, kinek azonban szintén részvényesnek kell lennie, gyakorolhatja szavazati jogát; köteles azonban minden részvényes a gyűlés megnyitására részvényeit szelvényeivel együtt a pénztárnál elismervény mellett letenni.

Szavazásnál minden részvény egy-egy szavazattal bír, de ha valamelyik részvényesnek tizen több részvénye van, minden további 5 részvény csak egy szavazatra jogosít, azonban sem saját személyében, sem más által képviselve, sem végre másoknak képviseletében, avagy mindhárom módon együttvéve 20 szavazatnál többet senki sem gyakorolhat.

Az Igazgatóság.

TARTOZIK.	MÉRLEG-	
	VAGYON	
	Összeg	
	korona	fill.
Pénztár készlet	39472	01
Váltó- és kötvénykölcsonok	1118009	91
Giró-számla az Osztrák-Magyar Banknál és gyűmölcsöző tőkék 14 pénztintezetnél	78542	01
Folyószámlai adósk	1180	63
Ingatlanok	4530	27
Óvások	209	16
Előlegezett perköltség	139	10
Felszerelés	590	—
Értékpapírok (Hadikölcsön)	9700	—
Előre fizetett és hátrálékos kamatok	21934	69
	1274307	78

SZÁMLA	KÖVETEL.	
	TEHER	
	Összeg	
	korona	fill.
Részvénytőke	200000	—
Tartalékalap és kamata	81631	—
Betétek	594909	06
Visszleszámítás	371068	—
Fizetendő 10 ⁰ / ₁₀₀ -os betéti kamatadó	2799	99
Előre beszedett kamatok	5320	48
Tiszta nyereség	18579	25
	1274307	78

TARTOZIK.	EREDMÉNY-	
	VESZTESÉG	
	Összeg	
	korona	fill.
Tőkésített és kifizetett betéti kamatok	27671	27
Betéti kamatadó	2806	61
Bankhelyiség házbére	1000	—
Tartalékalap kamata	3933	44
Adók és illetékek	6602	27
Napibiztosi díjak	1264	—
Üzleti költségek	2491	89
Tisztviselők és szolga illetményei	8882	70
Postaköltségek	894	62
Visszleszámítási kamatok	28644	31
Tiszta nyereség	18579	25
	102770	36

SZÁMLA	KÖVETEL.	
	NYERESÉG	
	Összeg	
	korona	fill.
Váltó és kötvény kamatok	59569	03
Jutalékok és illetékek	35156	21
Kezelési díjak	4614	43
Késedelmi kamatok	1606	76
Folyószámla kamatok	23	—
1/3 ⁰ / ₁₀₀ váltó díjak	50	94
Pénztintezetnél elhelyezett tőkék kamata	1739	99
Leírt követelésből befolyt	10	—
	102770	36

Csikszentmárton, 1914. december 31.

A könyvelésért:

Az igazgatóság:

Cseh Vilmos s. k.,
igazgató-pénztárnok.

Dr. Csizsér Miklós s. k.,
ig. elnök.

Végh István József s. k.,
ig. tag.

Dr. Ady Endre s. k.,
ig. tag.

Incze Ignác s. k.,
ig. tag.

Bodó János s. k.,
ig. tag.

Megvizsgáltuk és rendben találtuk. A felügyelő bizottság:

Potovszky József s. k.,
f. biz. tag.

Fejér Sándor s. k.,
f. biz. elnök.

Dr. Dóczy Kálmán s. k.,
f. biz. tag.

András Lajos s. k.,
f. biz. tag.

Zsögödfürdön a mai naptól kezdve meleg kádfürdő kapható.